

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2206/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гроздана Гичевић, адвокат из ..., против туженог „Копаоник“ а.д. Београд, кога заступа Бранислав Спасеновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1213/18 од 05.02.2020. године, у седници одржаној 21.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1213/18 од 05.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 87/17 од 19.10.2017. године, ставом првим изреке, поништено је решење туженог број ... од ...2007. године о отказу уговора о раду без броја од ...2004. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати 326.226,00 динара на име накнаде материјалне штете због незаконитог отказа у висини 18. (осамнаест) месечних зарада од по 20.457,00 динара, које би остварио да је радио на радном месту ... по уговору о раду без од 14.02.2004. године, са законском затезном каматом од наступања отказа 30.07.2007. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка од 356.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1213/18 од 05.02.2020. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке (решење о трошковима поступка) и одбијена као неоснована жалба туженог. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати 204.570,00 динара на име накнаде материјалне штете због незаконитог отказа у висини 10. (десет) месечних зарада од по 20.457,00 динара, које би остварио да је радио на радном месту ... по уговору о раду од 14.02.2004. године, са законском затезном каматом од 19.10.2007. године, као дана пресуђења, до исплате, док је одбијен тужбени захтев у делу у ком је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу преко досуђених 204.570,00 динара до тражених 326.226,00 динара, за износ од 163.656,00 динара, на име накнаде материјалне штете

због незаконитог отказа у висини 8. (осам) месечних зарада од по 20.457,00 динара, као и захтев за исплату законске затезне камате од наступања отказа 30.07.2007. године до 18.10.2007. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка и жалби од 22.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у потврђујућем делу и у преиначујућем делу у ком је одлучено усвајањем тужбеног захтева, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“ бр. 72/2011, ...87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да је другостепени суд све изведене доказе ценио савесном и брижљивом оценом сваког доказа засебно, свих доказа заједно и на основу резултата целокупног поступка, док битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју ревидент у ревизији указује, није разлог за изјављивање ревизије, сходно одредби члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, на ком је заснована побијана одлука, тужилац је био у радном односу код туженог на неодеђено време, на радном месту ... у ..., у Директор туженог је 24.05.2017. године донео упозорење којим је упозорио тужиоца да је немарно и несавесно извршавао радне обавезе за време дежурства у времену од 15 часова 30.04.2007. године до 7 часова ујутро 01.05.2007. године, зато што су у наведеном периоду са ... у ... украдени важни делови рачунара ... плоча ... на 2 GHz са HD, на којима су биле залихе робе по добављачима и купцима, што представља пословну тајну туженог, а тужилац је исправно примио дежурство. Према изјави тужиоца дате контролору од 03.05.2007. године и изјави тужиоца од 09.05.2007. године тужилац је дана 30.04.2007. године радио од 15 -7 часова (наредног дана) и у то време нико није улазио у објекат. Упозорење тужиоцу је достављено 28.05.2007. године, са тим што му је у упозорењу остављен рок од 5 радних дана од пријема упозорења да се изјасни. Из изјаве тужиоца од 28.05.2007. године којим се изјаснио на дато упозорење туженог, произлази да је тужилац и у овој изјави навео да нико није улазио у зграду за време његовог дежурства, да он у смени не прима ствари на попис као и да је поводом спорног догађаја већ дао две изјаве. Решењем од 31.05.2007. године тужиоцу је отказан уговор о раду, због повреде радне обавезе, чији је опис дат у свему на исти начин као у упозорењу. Тужени је поднео кривичну пријаву поводом нестанка предметног компјутера за кривично дело крађе извршено у периоду од 30.04.2007. године до 03.05.2007. године од стране НН извршиоца. Директор туженог је, поводом спорног догађаја, потврдио да није утврђено у чијој смени су нестали делови рачунара. Тужилац има ... године, издржава супругу, код туженог је радио 19 година и има 40 година радног стажа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, које је утврдио после расправе одржане на основу овлашћења из члана 383. став 4. ЗПП, другостепени суд је правилно

оценио да из утврђених чињеница не произлази закључак о пропусту тужиоца (било чињењем било нечињењем) које би се могло оквалификовати као несавесно односно немарно извршавање радних обавеза и одавање пословне тајне, и да је с тога решење туженог број ... од ...2007. године о отказу уговора о раду без броја од 14.02.2004. године првостепеном одлуком правилно поништено као незаконито.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом указује да је одлука другостепеног суда о основаности захтева за поништај решења о отказу заснована на погрешној примени материјалног права.

Наиме, оспорено решење о отказу уговора о раду тужени је донео на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005), у вези са тачком 8 и 10. Уговора о раду. Наведном законском одредбом, прописано је да послодавац запосленом може отказати уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Уговором о раду у тачкама 8. и 10. предвиђене су повреде радних обавеза због којих послодавац може отказати уговор о раду запосленом, и то поред осталих, неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно извршавање радних обавеза и одавање пословне тајне. Сагласно наведеној законској одредби, послодавац може отказати уговор о раду запосленом ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца.

У конкретном случају, решењем о отказу тужиоцу је стављено на терет да су критичном приликом у његовој смени са стоваришта украдени важни делови рачунара. Тужени (послодавац) није пружио доказе на основу којих би се могло поуздано и несумњиво утврдити да постоји кривица тужиоца као запосленог за повреду радних обавеза које су му оспореним решењем стављене на терет (односно да је нестанак компјутера из просторија туженог временски везан за смену тужиоца у времену од 15 часова 30.04.2007. године до 7 часова ујутро 01.05.2007. године и да је последица поступања тужиоца, чињењем или нечињењем, супротно дужној пажњи који се од њега као чувара очекује по редовном току ствари), иако је на њему био терет доказивања постојања чињеница које су образовале отказни разлог.

Напротив, тужени је приложеним доказима само указао на постојање индиција о одговорности тужиоца у односу на наведене околности, а постојање индиција није довољан степен извесности вероватноће за утврђење одговорности запосленог за повреду радне обавезе које су му од стране послодавца стављене на терет у судском поступку.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда, правилно је примењено материјално право када је поништено као незаконито решење, с обзиром да тужени на коме је терет доказивања није пружио доказе о постојању кривице и основаног разлога за отказ уговора о раду тужиоцу, применом члана 179. тачка 2. Закона о раду. Напротив, из резултата доказног поступка поуздано произлази утврђење да је тужени кривичну пријаву поводом спорног догађаја поднео против НН лица и да није утврдио у којој смени је нестао предметни компјутер. С тога, отказни разлог на ком је засновано побијано решење није настао, нити постоји одговорност тужиоца за повреду радне обавезе због које му је престао радни однос.

Како је последица поништаја решења (према захтеву тужиоца) обавезивање туженог да му уместо враћања на рад накнади штету, по оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно ценећи утврђене околности на страни тужиоца обавезао туженог на исплату тужиоцу 10 зарада (члан 191. став 5. Закона о раду) са припадајућом каматом од пресуђења у смислу члана 277 у вези члана 189 став 2. ЗОО и одлучио делимичним преиначењем првостепене пресуде у наведеном делу.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић